

ת"פ 1400/01 - מדינת ישראל/המרכז לגביית אגרות וקנסות נגד רון ארגוב

בית משפט השלום בקרית

ת"פ 1400-01 מדינת ישראל נ' ארגוב
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני כבוד השופט יוסי טורס
מבקשת מדינת ישראל/המרכז לגביית אגרות וקנסות
נגד
נאשם/משיב רון ארגוב
החלטה

1. ביום 7.3.01 נגזר דינו של הנאשם בין היתר לקנס בסך של 500 ₪. בגזר הדין הורה בית המשפט כי הקנס ישולם בשני תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.4.01. עוד קבע בית המשפט בגזר הדין כי באם לא ישלם הנאשם את הקנס, ייאסר למשך יומיים (להלן - מאסר חלף קנס או מח"ק). הערה: בגזר הדין נרשם הנוסח הבא: "קנס בסך 500 ₪ או 2 ימי מאסר" ודומה שאין מחלוקת כי למרות נוסח זה, מדובר במאסר חלף קנס, כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).

2. ביום 10.5.18 פנה המרכז לגביית אגרות וקנסות (להלן - המרכז) בבקשה לחתימה על פקודת מאסר בגין אי תשלום הקנס. בשים לב לעובדה שמדובר בקנס ובמח"ק שהוטלו לפני יותר מ-17 שנים (!) ביקשתי את תגובת המרכז לשאלות, האם בוצעו בעבר ניסיונות לגביית הקנס והאם התבקשה בעבר חתימה על פקודת מאסר, באופן שיש בהן להביא למסקנה כי העונש לא התיישן.

3. המרכז השיב כי בשנים 2005; 2008; ו-2010 נעשו ניסיונות לגביית הקנס, ובכלל זה נשלחו דרישות תשלום ובוצעו עיקולי צד ג'. עוד טען המרכז כי ביום 7.8.14 ניתן צו כינוס נגד הנאשם בשל הליכי פשיטת רגל, אשר בוטל ביום 22.5.16. נטען כי צו זה מנע את המשך ההליכים נגד הנאשם ועל כן "עצר את מירוצי ההתיישנות". כן נטען שביום 1.1.17 נשלחה לנאשם התראה לפני הפעלת פקודת מאסר. לאור כך, טוען המרכז שהעונש טרם התיישן.

4. לדידי, עמדת המרכז אינה נקיה מקשיים ואנמק. הנאשם הועמד לדין בעבירות של תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין וגרימת נזק, לפי סעיף 352, ומשכך תקופת התיישנות העונש בענייננו היא עשר שנים (סעיף 10 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982). אין מחלוקת כי משלוח דרישת תשלום מאפסת (ולא רק "עוצרת") את מרוץ התיישנות עונש הקנס (ראו: בג"צ 1618/97 סצ' נ' עיריית תל אביב, פ"ד נב(2) 542; בג"ץ 7281/09 שרגא רוזנבאום ואח' נ' עיריית הרצליה ואח' (3.1.10)). כאמור, המרכז פעל לצורך גביית הקנס, בבקשות לעיקולים וכן שלח דרישות תשלום, כאשר האחרונה היא משנת 2010 ומשכך הקנס לכאורה טרם התיישן.

5. עם זאת, עולה השאלה, מה דינו של המאסר חלף הקנס? האם מדובר בחלק אינטגרלי מהקנס - ולכן טרם שהקנס התיישן, לא יכול המח"ק להתיישן - או שמא מדובר ברכיב עונשי נפרד, לצורך שאלת ההתיישנות (ראו למשל האפשרות להטילו בנפרד, כאמור בסעיף 129א' לחסד"פ), ולכן כאשר לא הוחל בביצועו תקופה העולה על עשר שנים, הוא (להבדיל מהקנס) התיישן. לשאלה זו אין למצוא תשובה בחוק או בפסיקה ויש לה פנים לכאן ולכאן (לדיון בשאלת מהותו של מאסר חלף קנס, ראו: ע"פ 4919/14 **שמעון אזולאי נ' מדינת ישראל** 6.3.17); לדיון בהתיישנות עונשים, ראו רע"פ 1553/15 **חליל דיב עיסא נ' הועדה המקומית לתכנון ו בנייה שומרון** (31.10.17)).

6. להשלמת התמונה יצוין כי מעיון בתיק הנייר (והכוונה לנייר "ממש" ולא "לתיק הנייר" הווירטואלי שבמערכת נט המשפט, שכן מדובר בתיק ישן נושן, טרם כניסתה לתוקף של מערכת נט המשפט) עולה כי ביום 25.6.01 נחתמה פקודת מאסר בשל אי תשלום הקנס ולא מצאתי בתיק החלטה מאוחרת המבטלת פקודה זו. המרכז לא השיב לשאלתי אם הפקודה בוצעה. אם היא בוצעה, מובן שאין מקום להיענות לבקשה כיום, ולמעשה הנאשם נשא בעונשו ואין גם להמשיך בגביית הקנס (סעיף 71ג) לחוק העונשין). ואולם אף אם היא לא בוצעה (כלומר אם הנאשם לא נכלא בפועל בהתאם לפקודה), עולה השאלה האם יש מקום לחתום על פקודה נוספת, מקום בו חלפו 17 שנים (!) מאז נחתמה פקודה קודמת שלא בוצעה עד היום.

7. שאלות אלו מצריכות ליבון ולכן אני קובע דיון בבקשה **ליום 22.10.18 שעה 14.00 בנוכחות הנאשם ונציג פרקליטות המחוז**. המבקשת תדאג לבצע מסירה אישית לנאשם וזאת בשל חלוף הזמן הרב מאז מתן גזר הדין.

8. המזכירות תשלח עותק מהחלטתי למרכז לגביית אגרות וקנסות וכן לפרקליטות המחוז (אזרחי).

ניתנה היום, י"ז אב תשע"ח, 29 יולי 2018, בהעדר הצדדים.